

ПОЛІТИЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Політична соціалізація і молодь нерозривно пов'язані між собою, адже перша є процесом, що забезпечує збереження суспільства та його політичної системи, а остання – силою, яка впливає на прогресію суспільного розвитку.

Детальному науковому дослідженню було піддано процес політичної соціалізації на Заході в психологічному, політичному і соціологічному аспектах, що включає в себе становлення особистості громадянина (Дж. Мід, Д. Істон, А. Брушлинський), політичної орієнтації особи (С. Максименко, Б. Скіннер), отримання особою базових політичних цінностей (Р. Уолтерс, І. Жадан, А. Бандура) тощо. Однак дослідження, присвячені комплексному дослідженню особливостей та перспектив у сфері політичної соціалізації української молоді, відсутні.

Актуальність такого дослідження очевидна з огляду на потребу створення ефективної державної молодіжної політики з метою встановлення інтеракції української молоді як динамічної спільноти із суспільством. Метою нашої статті є визначення особливостей та перспектив політичної соціалізації вітчизняної молоді.

Для здійснення нашого дослідження передусім необхідно визначити зміст поняття політичної соціалізації. Визначення наукового поняття політичної соціалізації розглядається в багатьох працях, політична соціалізація – це 1) процес залучення особи до участі у виробленні політики [3, 44]; 2) процес засвоєння індивідом протягом його життя певної системи політичних знань, соціальних норм, політичних цінностей того суспільства, до якого він належить [3, 52]; 3) процес засвоєння індивідом політичних знань, норм і цінностей політичної культури, що сприяють формуванню у нього необхідних якостей для адаптації до даної політичної системи і виконання в ній певних функцій і ролей [2, 247]. Тобто, політична соціалізація є досить складним процесом взаємодії індивіда й політичної системи.

Відповідно до Всеукраїнського опитування «Молодь України 2017», що було здійснене Центром «Нова Європа» та Фондом ім. Фрідріха Еберта спільно з соціологічною компанією GfK Ukraine, українська молодь здебільшого не цікавиться політикою. Зокрема, 65% молодих людей не цікавляться взагалі або скоріше не цікавляться політикою. Вітчизняна молодь також не створює електоральну масу, що доводить соціальне опитування від Центру аналізу та соціологічних досліджень Міжнародного республіканського інституту (IRI): менше третини молоді точно збиралось голосувати на президентських виборах 2019 року та лише 20% вірить у світле майбутнє в Україні [1].

Проаналізувавши джерельну базу нашого дослідження, можемо виокремити такі особливості політичної соціалізації української молоді:

1. молодь важко орієнтується в політичних подіях та їх оцінці;
2. молоді властивий прояв нетерпимості й екстремізму щодо політичної сфери суспільного життя;
3. політика для молоді асоціюється з корупцією й скандалами;

Можемо зробити висновок, що за зазначених вище умов політична соціалізація молодого покоління в Україні є ускладненою.

Необхідна якісна робота з молоддю для підвищення рівня їх громадської відповідальності. Осередками просвітницької роботи з молоддю мають бути молодіжні центри, клуби, гуртки, платформи для розвитку, які не тільки сприятимуть залученню молоді до суспільно-політичних процесів, а й допомагатимуть самореалізації представників молодого покоління. Хоча в Україні існують такі організації, зокрема: «Вища Політична Школа», Українська Академія Лідерства, Національна молодіжна рада України, молодіжні ради при міському голові, Українська школа політичних студій тощо, вони є недостатньо популярними серед молоді.

Систематичному і глибокому засвоєнню політичних знань слугує діяльність спеціальних освітніх установ (громадських організацій, аналітичних центрів, фондів, груп активістів), викладання соціально-гуманітарних дисциплін у школах і університетах. Сучасні ЗМІ у світі виступають важливим чинником у процесі політичної соціалізації молоді та її електоральної поведінки. Українській ж молоді бракує медійної грамотності, інформація для них іноді виступає просто «зброєю». Недостатньо сформованими, але перспективними у сфері політичної соціалізації української молоді, можна назвати державні програми підтримки молоді.

Отже, процес політичної соціалізації української молоді є ускладненим, але далекосяжним. Перспективи подальшого дослідження вбачаються у вивченні явищ державної політики у роботі з молоддю з метою політичної соціалізації українського суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Будник О. Исключенное большинство или слишком молоды для политики. «Українська правда». URL: <https://www.prawda.com.ua/rus/columns/2021/01/26/7281147/> (дата звернення: 24.10.2021).
2. Громов І.А., Мацкевич І.А., Семенов В.А. Західна соціологія: навч. посіб. СПб.: ТОВ «Видавництво ДНК», 2003. 536 с.
3. Руженцева В. І. Політико-ідеологічні ідентифікації українського студентства: фактори впливу. *Український соціум*. 2005. № 1 (6). С. 44–53.

Алі МАГЕРРАМОВ
(Київ, Україна)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЗМІНИ ПАРАДИГМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Конкурентоспроможність держави є одним з ключових чинників її успішності в умовах глобалізації світової економіки та політичної інтеграції. Конкурентоспроможність держави визначає здатність держави пропонувати своїм громадянам та іншим суб'єктам міжнародних відносин високу якість життя, соціально-економічний розвиток, стабільність та безпеку, а також займати лідерські позиції в світовому співтоваристві [1].

Конкурентоспроможність держави залежить від багатьох чинників, серед яких особливе місце належить публічному управлінню, яке формує стратегічну візію, цілі та напрями державної політики, забезпечує ефективне та прозоре використання